

Decoding MAHAFOOD RECRUITMENT 2023

अन्न, नागरी पुरवठा व
ग्राहक संरक्षण विभाग भरती 2023

समाविष्ट

- रिक्त पदांचा तपशील
- पात्रता निकष
- परीक्षेचे स्वरूप
- अभ्यासक्रम
- महत्वाच्या तारखा
- ऑनलाईन अर्ज लिंक
- अर्ज शुल्क
- वेतन श्रेणी
- मॉडेल प्रश्नपत्रिका
उत्तरासहित

Decoding Mahafood Recruitment 2023

अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग भरती 2023: रिक्त पदांचा तपशील

अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग भरती 2023 मधील रिक्त पदांचा तपशील पदानुसार खालील तक्त्यात पहा.

अ.क्र.	संवर्ग	विभाग	पदसंख्या
1.	पुरवठा निरीक्षक	कोकण	47
		पुणे	82
		नाशिक	49
		छत्रपती संभाजीनगर	88
		अमरावती	35
		नागपूर	23
2.	उच्चस्तर लिपिक	वित्तीय सल्लागार व उपसचिव कार्यालय, मुंबई	21
एकूण			345

अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग भरती 2023: पात्रता निकष

अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग भरती 2023 साठी पात्रता निकष खाली देण्यात आला आहे.

- भारतीय नागरिकत्व
- वयोमर्यादा
  - वयोमर्यादा गणण्याचा दिनांक: 01 डिसेंबर 2023

प्रवर्ग	किमान वय	कमाल वय
अराखीव	18 वर्ष	38 वर्ष
मागासवर्गीय	18 वर्ष	43 वर्ष
खेळाडू	18 वर्ष	43 वर्ष
दिव्यांग	18 वर्ष	45 वर्ष
प्रकल्पगस्त	18 वर्ष	45 वर्ष
पदवीधर अंशकालीन उमेदवार	18 वर्ष	55 वर्ष
अनाथ	18 वर्ष	43 वर्ष

- शैक्षणिक अर्हता

पदाचे नाव	शैक्षणिक अर्हता
पुरवठा निरीक्षक	<ul style="list-style-type: none"> • मान्यताप्राप्त विद्यापीठाची पदवी किंवा महाराष्ट्र शासनाने पदवीस समतुल्य म्हणून मान्य केलेली अर्हता. • परंतु पुरवठा निरीक्षक पदासाठी, "अन्न तंत्रज्ञान किंवा अन्न विज्ञान" विषयामध्ये पदवी धारण करणा-या उमेदवारांना परिक्षेत समान गुण असल्यास प्राधान्य देण्यात येईल.

	<ul style="list-style-type: none"> उमेदवार प्रस्तुत परीक्षेकरीता अर्हताप्राप्त ठरल्यास परीक्षेच्या प्रवेशासाठी विहित पद्धतीने आवश्यक अर्ज/माहिती सादर करण्याच्या अंतिम दिनांकापर्यंत पदवी परीक्षा उत्तीर्ण होणे अनिवार्य राहिल. मराठी भाषेचे ज्ञान असणे आवश्यक आहे.
उच्चस्तर लिपिक	<ul style="list-style-type: none"> मान्यताप्राप्त विद्यापीठाची पदवी किंवा महाराष्ट्र शासनाने पदवीस समतुल्य म्हणून मान्य केलेली अर्हता. उमेदवार प्रस्तुत परीक्षेकरीता अर्हताप्राप्त ठरल्यास परीक्षेच्या प्रवेशासाठी विहित पद्धतीने आवश्यक अर्ज/माहिती सादर करण्याच्या अंतिम दिनांकापर्यंत पदवी परीक्षा उत्तीर्ण होणे अनिवार्य राहिल. मराठी भाषेचे ज्ञान असणे आवश्यक आहे.

अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग भरती 2023: परीक्षेचे स्वरूप

विषय	प्रश्न	गुण	दर्जा	माध्यम	वेळ
मराठी	25	50	बारावी	मराठी	2 तास
इंग्रजी	25	50		इंग्रजी	
बौद्धिक चाचणी व अंकगणित	25	50	पदवी	मराठी व इंग्रजी	
सामान्य ज्ञान	25	50			

अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग भरती 2023: अभ्यासक्रम

अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग भरती 2023 साठी अभ्यासक्रम खालील तक्त्यात दिला आहे.

अ.क्र.	घटक व उपघटक
1.	मराठी <ul style="list-style-type: none"> सर्वसाधारण शब्दसंग्रह वाक्यरचना व्याकरण म्हणी व वाक्प्रचार यांचा अर्थ आणि उपयोग उताऱ्यावरील प्रश्न
2.	इंग्रजी <ul style="list-style-type: none"> General Vocabulary Sentence Structure Grammar Idioms and Phrases- their meaning and use Comprehension of passage
3.	सामान्य ज्ञान <ul style="list-style-type: none"> चालू घडामोडी - जागतिक तसेच भारतातील. नागरीकशास्त्र - भारताच्या घटनेचा प्राथमिक अभ्यास, राज्य व्यवस्थापन (प्रशासन), ग्राम व्यवस्थापन (प्रशासन) इतिहास- आधुनिक भारताचा विशेषतः महाराष्ट्राचा इतिहास

	<ul style="list-style-type: none"> भूगोल - (महाराष्ट्राच्या भूगोलाच्या विशेष अभ्यासासह) - पृथ्वी, जगातील विभाग, हवामान, अक्षांश-रेखांश, महाराष्ट्रातील जमिनीचे प्रकार, पर्जन्यमान, प्रमुख पिके, शहरे, नद्या, उदयोगधंदे, इत्यादी. अर्थव्यवस्था - भारतीय अर्थव्यवस्था - राष्ट्रीय उत्पन्न, शेती, उदयोग, परकीय व्यापार, बँकिंग, लोकसंख्या, दारिद्र्य व बेरोजगारी, मुद्रा आणि राजकोषीय नीती, इत्यादी. 1 तसेच शासकीय अर्थसंकल्प, लेखा, लेखापरीक्षण, इत्यादी. सामान्य विज्ञान - भौतिकशास्त्र (Physics), रसायनशास्त्र (Chemistry), प्राणिशास्त्र (Zoology), वनस्पतीशास्त्र (Botany), आरोग्यशास्त्र (Hygiene)
4.	<p>बौद्धिक चाचणी व अंकगणित</p> <ul style="list-style-type: none"> बुद्धिमापन चाचणी - उमेदवार किती लवकर व अचूकपणे विचार करू शकतो हे आजमावण्यासाठी प्रश्न. अंकगणित - बेरीज, वजाबाकी, गुणाकार, भागाकार, दशांश अपूर्णांक व टक्केवारी

अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग भरती 2023 शी संबंधित महत्वाच्या तारखा

अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग भरती 2023 च्या संदर्भातील महत्वाच्या तारखा आपण खाली दिलेल्या तक्त्यात तपासू शकता.

अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग भरती 2023: महत्वाच्या तारखा	
अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग भरती 2023 अधिसूचना	12 डिसेंबर 2023
अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग भरती 2023 अर्ज करण्याची सुरवात	13 डिसेंबर 2023
अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग भरती 2023 अर्ज करण्याची शेवटची तारीख	31 डिसेंबर 2023
अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग भरती 2023 परीक्षेची तारीख	लवकरच जाहीर करण्यात येईल

अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग भरती 2023 ऑनलाईन अर्ज लिंक

अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग भरती 2023 साठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी लिंक खाली दिलेली आहे.

[अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग भरती 2023 ऑनलाईन अर्ज लिंक](#)

टीप: दिनांक 13 डिसेंबर 2023 पासून लिंक सक्रीय होईल.

अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग भरती 2023: अर्ज शुल्क

अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग भरती 2023 साठी अर्ज शुल्क खाली देण्यात आला आहे.

अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग भरती 2023: अर्ज शुल्क	
प्रवर्ग	अर्ज शुल्क
खुला प्रवर्ग	रु. 1000
इतर सर्व प्रवर्ग	रु. 900

टीप : माजी सैनिक यांना परीक्षा शुल्कातून सूट.

अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग भरती 2023: वेतनश्रेणी

अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग भरती 2023 वेतनश्रेणी खालील तक्त्यात दिली आहे.

पदाचे नाव	वेतनश्रेणी
पुरवठा निरीक्षक	S-10 :29200-92300
उच्चस्तर लिपिक	S-8 :25500-81100

Q1. समुद्र या शब्दाशी समानार्थी नसलेले शब्द कोणता?

- (a) समिरण
- (b) अर्णव
- (c) रत्नाकर
- (d) सिंधू

Q2. पाचशे रुपये ही काही लहान रक्कम नव्हे, नकारार्थी स्वरूपाचे वाक्य होकारार्थी वाक्यात रूपांतर करा.

- (a) पाचशे रुपये ही देखील मोठी रक्कम आहे.
- (b) पाचशे रुपये ही लहान रक्कम नाही का?
- (c) पाचशे रुपये ही लहान रक्कम आहे
- (d) यापैकी नाही

Q3. ज्ञ हे संयुक्त व्यंजन -- या व्यंजना पासून बनलेले आहे.

- (a) ज्ञ + अ
- (b) द् + न् + य
- (c) द् + न् + अ
- (d) द् + न्य

Q4. एकाच आईच्या पोटी जन्म घेतलेल्या बांधूना _____ म्हणतात

- (a) अनुज
- (b) अग्रज
- (c) सहोदर
- (d) अनुग्रज

Q5. पांढरें स्वच्छ दात मुखास शोभा देतात. या वाक्यातील उद्देश ओळखा.

- (a) पांढरे
- (b) स्वच्छ
- (c) दात
- (d) शोभा

Q6. श्रीमंतांना गर्व असतो या वाक्यात श्रीमंतांना हे _____ आहे

- (a) नाम
- (b) सर्वनाम
- (c) विशेषण
- (d) क्रियाविशेषण

Q7. मोठ्या माणसाच्या अंगी देखील दोष असतात.या अर्थाची म्हण ओळखा

- (a) बडा घर पोकळ वासा.
- (b) दिव्याखाली अंधार
- (c) नावडतीचे मीठ अळणी
- (d) बळी तो कान पिळी

Q8. डोळे हे जुल्मी गडे रोखून मज पाहू नका. या वाक्यातील रस ओळखा.

- (a) शांत
- (b) शृंगार
- (c) अद्भुत
- (d) हास्य

Q9. राजाला मुकुट शोभतो या वाक्यातील कर्ता ओळखा

- (a) राजा
- (b) मुकुट
- (c) शोभतो
- (d) यापैकी नाही

Q10. षट्कर्णी होणे या वाक्यप्रचाराचा अर्थ काय?

- (a) मुंज होणे
- (b) विवाह होणे
- (c) गुप्त गोष्टी इतरांना समजणे
- (d) गुप्तरीत्या पलायन करणे.

दिशानिर्देश (11-15): पुढील उतारा वाचून त्या खालील प्रश्नांची उत्तरे पर्यायातून निवडा.

भारताच्या सुदूर पूर्वेला असलेली अंदमान-निकोबारची बेटे म्हणजे रम्य हिरवा गर्द निसर्ग आणि सर्व बाजूंनी निळयाहिरव्या पाण्याचा प्रचंड सागर असलेली अत्यंत रमणीय अशी पाचूची बेटे आहेत. स्वतंत्र भारताच्या मोजक्या केंद्रशासित प्रदेशांपैकी एक अंदमान निकोबार द्वीपसमूह आहे. भारताच्या उत्तरेपासून पूर्वेपर्यंत पसरलेल्या हिमालय पर्वताचाच एक भाग म्हणून हा द्वीपसमूह आराकानयोमा या पर्वतमालेमध्ये मोडतो. ही द्वीपांची माळ उत्तर-पूर्व ते दक्षिण-पूर्व बंगालच्या उपसागरात चंद्राची कोर असल्याप्रमाणे पसरलेली आहे. या द्वीप मालेच्या उत्तर-पूर्वेला म्यानमार (ब्रह्मदेश), तर दक्षिण-पूर्वेला इंडोनेशिया देशाची सरहद्द लागलेली आहे.

Q11. अंदमान-निकोबारची बेटे भारताच्या कोणत्या दिशेला आहे?

- (a) पूर्व
- (b) पश्चिम
- (c) उत्तर
- (d) दक्षिण

Q12. अंदमान-निकोबार द्वीप समूह कोणत्या पर्वताचा भाग आहे?

- (a) संह्याद्री
- (b) अरवली
- (c) हिमालय
- (d) सातपुडा

Q13. अंदमान-निकोबारच्या उत्तर-पूर्वेला कोणता देश आहे?

- (a) श्रीलंका
- (b) म्यानमार
- (c) बांग्लादेश
- (d) भूतान

Q14. अंदमान-निकोबारच्या दक्षिण-पूर्वेला कोणता देश आहे

- (a) म्यानमार
- (b) चीन
- (c) इंडोनेशिया
- (d) बांग्लादेश

Q15. अंदमान-निकोबार निळ्याहिरव्या पाण्याचा प्रचंड सागर असलेली अत्यंत रमणीय अशी _____ बेटे आहेत.

- (a) मोत्याची
- (b) माणिकाची
- (c) हिऱ्याची
- (d) पाचूची

Q16. पुढील पैकी स्पर्श व्यंजन कोणते ?

- (a) अ-आ
- (b) च्-ट्
- (c) य-र
- (d) श-स

Q17. 'मी निबंध लिहितो' अपूर्ण भविष्यकाळ करा.

- (a) मी निबंध लिहित असेन
- (b) मी निबंध लिहीन
- (c) मी निबंध लिहित जाईन
- (d) वरील एकही पर्याय योग्य नाही

Q18. उपमेयासारखेच उपमेय, त्याला दुसऱ्या कशाचीच उपमा देता येत नाही, असे वर्णन केल्याने ..... अलंकार होतो.

- (a) भ्रांतिमान
- (b) अपन्हृती
- (c) अनन्वय
- (d) अतिशयोक्ती

Q19. 'होकार, प्रतिकार, उपहार, जनता' हे अनुक्रमे कोणत्या प्रकारची शब्द आहेत?

- (a) उपसर्गघटित, साधित, साधित, सिद्ध
- (b) सिद्ध, साधित, उपसर्गघटित, प्रत्ययघटित
- (c) प्रत्ययघटित, साधित, साधित, उपसर्गघटित
- (d) साधित, साधित, उपसर्गघटित, प्रत्ययघटित

Q20. नेआण या शब्दाचा समास कोणता?

- (a) द्वंद्व समास
- (b) बहुव्रीही समास
- (c) समाहार समास
- (d) इतरेतर द्वंद्व समास

Q21. 'अव्ययसाधित विशेषण' असलेले विधान पर्यायी उत्तरात कोणते आहे ?

- (a) बोलक्या बाहुल्यांचा खेळ सर्वांनाच आवडतो.
- (b) आज तुम्ही कोणत्या गावाला जाणार?
- (c) बनारसी बोरे रसाळ असतात.
- (d) ते गव्हाचे पोते पुढच्या माळीत ठेव.

Q22. स्वार्थ, अज्ञार्थ, विद्यार्थ आणि संकेतार्थ हे चार प्रकार कोणत्या शब्द जातीचे आहेत?

- (a) नाम
- (b) विशेषण
- (c) सर्वनाम
- (d) क्रियापद

Q23. 'मी गाणे गात असे' या वाक्यातील काळ ओळखा.

- (a) अपूर्ण भूतकाळ
- (b) रीती भूतकाळ
- (c) रीती वर्तमानकाळ
- (d) रीती भविष्यकाळ

Q24. यथास्थित, वाजवी व पूर्णपणे या क्रियाविशेषण अव्ययांचा प्रकार कोणता ?

- (a) रीतिवाचक क्रियाविशेषण अव्यय
- (b) कालवाचक क्रियाविशेषण अव्यय
- (c) परिमाण दर्शक क्रियाविशेषण अव्यय
- (d) स्थलवाचक क्रियाविशेषण अव्यय

Q25. 'दशभुजा' हा कोणत्या प्रकारचा समास आहे ?

- (a) द्वंद्व समास
- (b) कर्मधारय समास
- (c) तत्पुरुष समास
- (d) बहुव्रीही समास

Q26. I am the man-----seeks your guidance.

- (a) that
- (b) who
- (c) which
- (d) whose

Q27. This chair is very-----for me.

- (a) comfort
- (b) comfortable
- (c) comforting
- (d) comforts

Q28. What does the underlined modal auxiliary suggest?

You can go now.

- (a) Permission
- (b) Possibility
- (c) Ability
- (d) Request

Q29. He said he----- hire an auto.

Fill in the modal auxiliary to indicate the possibility of hiring an auto.

- (a) may
- (b) might
- (c) can
- (d) would

Directions (30-32): Read the following passage and answer the following questions based on the given passage.

The Supreme Court order dated March 2, 2023 led to two parallel inquiries into contraventions of the Adani group of companies, alleged by Hindenburg Research. The U.S.-based investment research firm had alleged in January that the Adani Group was engaged in brazen stock manipulation and money laundering; charges denied by the company. The Security and Exchange Board of India (SEBI), which was asked to investigate whether there was a violation of Rule 19A of the Securities Contracts (Regulation) Rules, 1957, sought an extension after the two-month deadline was over, and will now have to report to the apex court by August 14. In addition, a separate Expert Committee was constituted to inter alia investigate whether there has been regulatory failure in dealing with the alleged flouting of laws by the Adani Group or other companies. The SEBI was directed to probe whether the Securities Contracts (Regulation) Rules, 1957, were violated. The court wanted SEBI to find out whether Rule 19A, which

stipulates that every company listed in the stock market has to maintain at least 25% public shareholding, was ignored. It was also asked to find out whether there was a failure to disclose transactions and other relevant information concerning "related parties" to SEBI, in accordance with the law; and also whether there was any manipulation of stock prices in contravention of existing laws. When SEBI sought an extension, citing complexity of the transactions it was investigating, the court granted it more time. Meanwhile, the six-member, court-appointed Expert Committee, submitted a 173-page report to the court on May 6. It has been widely reported that the expert committee has found "no regulatory failure" on the part of SEBI. A perusal of the expert committee report, however, reveals several facts as well as a sequence of events, which not only point towards regulatory failure, but regulatory capture and collapse.

Q30. According to the passage, who alleged that the Adani Group was engaged in stock manipulation and money laundering?

- (a) The Supreme Court
- (b) The Expert Committee
- (c) The Adani Group
- (d) Hindenburg Research

Q31. What was the specific violation that the SEBI was asked to investigate regarding the Adani Group?

- (a) Failure to disclose transactions and relevant information
- (b) Violation of Rule 19A of the Securities Contracts (Regulation) Rules, 1957
- (c) Manipulation of stock prices
- (d) Failure to maintain 25% public shareholding

Q32. What action did the Supreme Court take in response to SEBI's request for an extension?

- (a) Denied the extension request
- (b) Granted more time for investigation
- (c) Appointed an Expert Committee
- (d) Dismissed the case against the Adani Group

Q33. India is rushing headlong towards economic success and modernisation, counting on high-tech industries such as information technology and biotechnology to ____ the nation to prosperity.

- (a) protect
- (b) protract
- (c) propel
- (d) probe

Q34. It is true that transgenic plants can offer a range of benefits which are above and beyond those who _____ from more traditional innovations in cultivation.

- (a) enacted
- (b) entwined
- (c) elected
- (d) emerged

Directions (35-37): In the following question, some part of the sentence may have errors. Find out which part of the sentence has an error and select the appropriate option. If a sentence is free from error, select 'No Error'.

Q35. In Spiritualism, it is a part of services (1)/ to communicate with life (2)/ personalities in the spirit world. (3)/ No Error (4)

- (a) 1
- (b) 2
- (c) 3
- (d) 4

Q36. In Marxist philosophy, the bourgeoisie (1)/ are the social class that came to own (2)/ the means of production during industrialization. (3)/ No Error (4)

- (a) 1
- (b) 2
- (c) 3
- (d) 4

Q37. An atom is a smallest constituent unit (1)/ of ordinary matter that has the (2)/ properties of a chemical element. (3)/ No Error (4)

- (a) 1
- (b) 2
- (c) 3
- (d) 4

Q38. The question below consists of a set of labelled sentences. These sentences, when properly sequenced form a coherent paragraph. Select the most logical order of sentences from among the options.

P: Chennai and its sprawl extending to two neighbouring districts should return to the traditional wisdom of creating tanks and lakes for water storage, and rejuvenating old silted ones, in order to harvest the floods and replenish depleted groundwater.

Q: The finding from one study in 2013 shows that 27 tanks have totally disappeared and another

R: This underscores the need to revive such natural sponges.

S: Inviting the community to monitor the health of the tanks and lakes can keep out encroachers, who are often protected by patron-politicians.

- (a) SQRP
- (b) PQRS
- (c) RPQS
- (d) RPSQ

Directions (39-40): Improve the bracketed part of the sentence.

Q39. Amylase is present in the saliva of humans and some mammals, where (it began) the chemical process of digestion.

- (a) it begins
- (b) it begininning
- (c) it begin
- (d) No improvement

Q40. The phobia typically results in a rapid onset of fear and is present (for much than) six months.

- (a) for much then
- (b) from more than
- (c) for more than
- (d) No improvement

Q41. In the following question, out of the given four alternatives, select the one which is opposite in meaning of the given word.

Penury

- (a) Dearth
- (b) Need
- (c) Wealth
- (d) Adversity

Directions (42-43): In the following question, out of the given four alternatives, select the alternative which best expresses the meaning of the Idiom/Phrase.

Q42. Play one's ace

- (a) To fight vehemently
- (b) To use one's best weapon or resource
- (c) To win something
- (d) To depend on chance

Q43. Aid and abet

- (a) To relieve someone of their duties
- (b) To help someone to commit a crime
- (c) To be charitable
- (d) To waste money

Directions (44-45): In the following question, a sentence has been given in Direct/Indirect speech. Out of the four alternatives suggested, select the one which best expresses the same sentence in Indirect/Direct speech.

Q44. The host said to his guests, "Please consider this place as your home."

- (a) The host requested his guests to have considered that place as their home.
(b) The host requests his guests for considering that place as their home.
(c) The host requested his guests to consider that place as your home.
(d) The host requested his guests to consider that place as their home.

Q45. The vendor said to us, "These mangoes will ripen in three days."

- (a) The vendor says that those mangoes would ripen in three days.
(b) The vendor informed us that those mangoes will ripen in three days.
(c) The vendor says that those mangoes will be ripe in three days.
(d) The vendor informed us that those mangoes would ripen in three days.

Directions (46-47): In the following question, a sentence has been given in Active/Passive voice. Out of the four alternatives suggested, select the one which best expresses the same sentence in Passive/Active voice.

Q46. You have to submit the assignment before the deadline.

- (a) The assignment has to be submitted by you before the deadline.
(b) Submission of the assignment has to be done by you before the deadline.
(c) Before the deadline you have to be done with the assignment submission.
(d) The assignment is to be submitted by yourself before the deadline.

Q47. The mechanic will repair the scooter by noon.

- (a) Repairing of the scooter by the mechanic will be done by noon.
(b) The scooter by noon by the mechanic would have been repaired.
(c) By noon the mechanic will have repaired the scooter.
(d) The scooter will be repaired by the mechanic by noon.

Directions (48-50): Fill in the blank with the most appropriate word.

Q48. I had _____ pain in the stomach after taking lunch.

- (a) strict
(b) heavy
(c) huge
(d) acute

Q49. All organizations seek sincere and _____ employees.

- (a) industrious
(b) industrial
(c) inactive
(d) inert

Q50. The written word is necessarily confined _____ the things of the understanding because only the understanding has written language

- (a) at
(b) to
(c) so
(d) of

Q51. प्रिया 8 किमी उत्तरेकडे सायकल चालवते, नंतर पूर्वेकडे वळते आणि 3 किमी सायकल चालवते, नंतर दक्षिणेकडे वळते आणि 8 किमी सायकल चालवते, नंतर तिच्या उजवीकडे वळते आणि 6 किमी सायकल चालवते. तिच्या सुरुवातीच्या स्थितीच्या संदर्भात ती आता कुठे आहे?

- (a) 3 किमी पूर्व
(b) 3 किमी पश्चिम
(c) 10 किमी पश्चिम
(d) 10 किमी पूर्व

Q52. दिलेल्या शब्दावरून जो शब्द तयार करता येत नाही तो शब्द निवडा?

- Humbling
(a) NUMB
(b) BLUE
(c) GLUM
(d) LUNG

Q53. दिलेली विधाने सत्य मानून निश्चितपणे दिलेल्या विधानांमधून कोणता निष्कर्ष काढता येईल ते ठरवा:

विधान 1 : कोणतीही गावे शहरे नाहीत

विधान 2 : सर्व शहरे राजधानी आहेत

निष्कर्ष I : काही राजधानी गावे आहेत

निष्कर्ष II : काही राजधानी शहरे आहेत

- (a) फक्त निष्कर्ष I अनुसरण करतो
(b) फक्त निष्कर्ष II अनुसरण करतो
(c) I आणि II दोन्ही अनुसरण करतात
(d) I किंवा II दोन्ही अनुसरण करत नाही

$$\frac{250}{69} \times \frac{23}{50} \times ? = \frac{5}{3}$$

- Q54.
- (a) 3
  - (b) 1
  - (c) 4
  - (d) 6
  - (e) 8

$$\frac{125 \text{ चे } 32\% + 5}{9} = ? + 10$$

- Q55.
- (a) -6
  - (b) 4
  - (c) 5
  - (d) -5
  - (e) -4

Q56. अक्षर मालिका पूर्ण करा.

BC, EF, IJ, NO, ----- ?

- (a) QR
- (b) RS
- (c) ST
- (d) TU

Q57. CAT = 24, DOG = 26 तर RAT = ?

- (a) 37
- (b) 38
- (c) 41
- (d) 39

Directions (58-60): खालील माहितीचा काळजीपूर्वक अभ्यास करा आणि खाली दिलेल्या प्रश्नांची उत्तरे द्या.

C हा A आणि B चा मुलगा आहे. D ही C ची मुलगी आहे. E ही B ची बहीण आहे आणि B, D च्या आईचे सासरे आहेत. F कुटुंबातील एक सदस्य आहे.

Q58. D चा A शी कसा संबंध आहे?

- (a) बहीण
- (b) नात
- (c) काकू
- (d) मुलगी
- (e) आई

Q59. F, C शी कसा संबंधित आहे?

- (a) बहीण
- (b) काकू
- (c) भाची
- (d) आई
- (e) पत्नी

Q60. E चा C शी कसा संबंध आहे?

- (a) आल्या
- (b) आजी
- (c) आई
- (d) बहीण
- (e) ठरवता येत नाही

Q61. टेबलाला कपाट म्हटले, कपाटाला खुर्ची म्हटले, खुर्चिला फाईल म्हटले, फाईलला घड्याळ म्हटले, घड्याळाला कप म्हटले, कपाला ट्रे म्हटले तर साहेब कशात बसतील ?

- (a) खुर्ची
- (b) फाईल
- (c) घड्याळ
- (d) कपाट

Q62. एका सांकेतिक भाषेत SURPRISE हा शब्द HFIKIRHV असा लिहल्यास PATTERN हा शब्द कसा लिहणार ?

- (a) KZGGVIM
- (b) TAPEERN
- (c) KEFIOH
- (d) ESRIPRUS

Q63. 2/3 म्हणजे 4/3 च्या किती टक्के ?

- (a) 200%
- (b) 25%
- (c) 50%
- (d) 100%

Q64. पहिल्या 50 नैसर्गिक संख्यांची सरासरी किती आहे ?

- (a) 12.25
- (b) 21.25
- (c) 25.00
- (d) 25.50

Q65. एखाद्या व्यक्तीचा पगार आधी 20% वाढतो, नंतर 20% कमी होतो, त्याच्या पगारात किती बदल होतो.

- (a) 4% ने कमी झाला
- (b) 4% ने वाढला
- (c) 8% ने कमी झाला
- (d) 20% ने वाढला

Directions (66-69): खालील माहितीचा काळजीपूर्वक अभ्यास करा आणि खाली दिलेल्या प्रश्नांची उत्तरे द्या.

A, B, C, D, E, F, G, H, आणि I नावाच्या नऊ लोकांचा जन्म जानेवारी ते सप्टेंबर या नऊ वेगवेगळ्या महिन्यांत झाला पण त्याच क्रमाने आवश्यक नाही. A चा जन्म G च्या तीन महिन्यांनी झाला आणि G चा जन्म 31 दिवसांच्या महिन्यात झाला. G आणि D मध्ये तीन लोकांचा जन्म झाला. D हा A च्या आधी किंवा B नंतर जन्माला आला नाही. F चा जन्म B च्या दोन महिने आधी झाला. C चा जन्म H च्या अगदी आधी झाला. E च्या आधी जन्मलेल्या लोकांची संख्या H च्या नंतर जन्मलेल्या लोकांच्या संख्येइतकी आहे.

Q66. खालीलपैकी I चा जन्म महिना कोणता आहे?

- (a) जानेवारी
- (b) फेब्रुवारी
- (c) जुलै
- (d) ऑगस्ट
- (e) सप्टेंबर

Q67. खालील लोकांपैकी कोणाचा जन्म H च्या बरोबर तीन महिन्यांनी झाला?

- (a) A
- (b) B
- (c) यापैकी नाही
- (d) F
- (e) E

Q68. खालील लोकांपैकी कोणाचा जन्म D नंतर लगेच झाला?

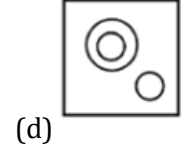
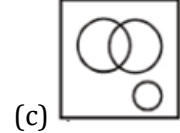
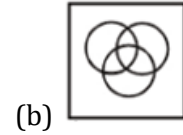
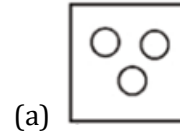
- (a) I
- (b) B
- (c) F
- (d) E
- (e) C

Q69. खालील पाच पैकी चार विशिष्ट प्रकारे एकसारखे असतात आणि अशा प्रकारे एक गट तयार करतात, तर खालीलपैकी कोण त्या गटाशी संबंधित नाही?

- (a) C- फेब्रुवारी
- (b) D- मे
- (c) E-जुलै
- (d) A - ऑगस्ट
- (e) I -सप्टेंबर

Q70. दिलेल्या वर्गामधील संबंध उत्तमरित्या दर्शविणारा आकृती ओळखा.

महाविद्यालय, विद्यापीठ, विद्यार्थी

Directions (71-72): दिलेल्या पर्यायांमधून संबंधित शब्द/अक्षरे/संख्या निवडा.

Q71. गुन्हा : शिक्षा :: प्रामाणिकपणा : ?

- (a) पुरस्कार
- (b) मान्यता
- (c) बक्षीस
- (d) अभिमान

Q72. 7 : 28 :: 2 : ?

- (a) 8
- (b) 12
- (c) 16
- (d) 24

Q73. दिलेल्या पर्यायांमधून गटात न बसणारी संख्या शोधा.

- (a) 62 - 37
- (b) 74 - 40
- (c) 85 - 60
- (d) 103 - 78

Q74. खालील प्रश्नात, दिलेल्या मालिकेतील गहाळ संख्या निवडा.

7	1	36
10	5	25
9	6	?

- (a) 10
- (b) 6
- (c) 42
- (d) 9

Q75. जर 6 फेब्रुवारी 1902 गुरुवार असेल तर 27 मार्च 1903 ह्या दिवशी आठवड्याचा कोणता वार असेल?

- (a) बुधवार
- (b) रविवार
- (c) शुक्रवार
- (d) मंगळवार

Q76. राष्ट्रीय कृषरोग संस्था कोठे आहे?

- (a) कोलकाता
- (b) बंगलोर
- (c) दिल्ली
- (d) मुंबई

Q77. कोणत्या कलमानुसार सर्वोच्च न्यायालयाने आरोग्य हा देखील मूलभूत अधिकार असल्याचे स्पष्ट केले?

- (a) कलम 21
- (b) कलम 22
- (c) कलम 23
- (d) कलम 24

Q78. कोणत्या वर्षी राष्ट्रीय लसीकरण कार्यक्रम सुरू झाला

- (a) 1990
- (b) 1985
- (c) 1978
- (d) 1992

Q79. प्लेग रोग होणारा जंतू कोणत्या प्रकारात मोडतो?

- (a) विषाणू
- (b) जिवाणू
- (c) आदि जीव
- (d) कृमी

Q80. कुष्ठरोगावरील प्रभावी औषध कोणते?

- (a) सल्फोन
- (b) प्रथमाक्वीन
- (c) स्ट्रेटामायसिन
- (d) ग्लुटेनीन

Q81. दृष्टीदान सप्ताह कधी साजरा केला जातो?

- (a) 12 जून ते 18 जून
- (b) 11 जून ते 17 जून
- (c) 10 जुलै ते 16 जुलै
- (d) 10 जून ते 16 जून

Q82. थायमिन कोणत्या विटामिन चे शास्त्रीय नाव आहे.

- (a) B-3
- (b) B-2
- (c) B-1
- (d) B-6

Q83. भारतात सर्वाधिक अंध व्यक्ती असल्याचे मुख्य कारण काय?

- (a) काच बिंदू
- (b) मोतीबिंदू
- (c) अंधुक दृष्टी
- (d) जन्मजात आजार

Q84. खेळाडूंना त्वरीत ऊर्जा मिळवण्यासाठी काय देतात?

- (a) प्रथिने
- (b) विटामिन
- (c) कर्बोदके
- (d) स्टेरॉइड

Q85. तिसरे राष्ट्रीय आरोग्य धोरण (NHP) कधी जाहीर करण्यात आले?

- (a) 2015
- (b) 2017
- (c) 2020
- (d) 2014

Q86. सार्वत्रिक रक्तदात्याचा रक्तगट आहे-

- (a) B
- (b) O
- (c) A
- (d) AB

Q87. व्हिटॅमिन 'C' खालीलपैकी कोणत्या घटकांचे शोषण करण्यास मदत करते?

- (a) लोह
- (b) कॅल्शियम
- (c) आयोडीन
- (d) सोडियम

Q88. धुके, ढग, धुके ही ..... ची उदाहरणे आहेत.

- (a) एरोसोल
- (b) घन विद्राव
- (c) फोम
- (d) जेल

Q89. वरून पाहिल्यावर पाण्याची टाकी उथळ का दिसते?

- (a) परावर्तनामुळे
- (b) अपवर्तनामुळे
- (c) विवर्तनामुळे
- (d) एकूण अंतर्गत परावर्तनामुळे

Q90. अखिल भारतीय सेवांसाठी नियुक्त्या याद्वारे केल्या जातात -

- (a) UPSC
- (b) राष्ट्रपती
- (c) पंतप्रधान
- (d) संसद

Q91. सरकारिया आयोग ..... नेमण्यात आला.

- (a) पंजाबच्या संकटावर तोडगा काढण्यासाठी
- (b) केंद्र-राज्य संबंधांचे परीक्षण करण्यासाठी
- (c) कावेरीच्या पाण्याच्या वाटणीचा वाद सोडवण्यासाठी
- (d) सार्वजनिक क्षेत्रातील उपक्रमांच्या कामकाजाचे परीक्षण करण्यासाठी

Q92. आणीबाणीच्या काळात खालील सर्व मूलभूत अधिकार निलंबित केले जातात, वगळता -

- (a) संघटनेचे स्वातंत्र्य
- (b) भाषण आणि अभिव्यक्ती स्वातंत्र्य
- (c) जगण्याचा आणि वैयक्तिक स्वातंत्र्याचा अधिकार
- (d) शस्त्राशिवाय एकत्र येण्याचे स्वातंत्र्य

Q93. राज्यसभा सदस्य दर ..... वर्षांनी निवृत्त होतात.

- (a) 15
- (b) 12
- (c) 9
- (d) 2

Q94. भारतातील राज्यघटनेचा संरक्षक कोणाला म्हणतात?

- (a) संसद
- (b) राष्ट्रपती
- (c) सर्वोच्च न्यायालय
- (d) वरीलपैकी काहीही नाही

Q95. सुधाकर हे वृत्तपत्र कोणी सुरु केले?

- (a) गोपाळ हरी देशमुख
- (b) भाऊ दाजी लाड
- (c) भाऊ महाजन
- (d) गोपाळ गणेश आगरकर

Q96. कोणत्या समाजसुधारकाने विधवा पुनर्विवाहासाठी प्रयत्न केले ?

- (a) महात्मा ज्योतिबा फुले
- (b) लोकमान्य टिळक
- (c) ईश्वरचंद्र विद्यासागर
- (d) देवेंद्रनाथ टागोर

Q97. हिंगणे येथे अनाथ बालिकाश्रमाची स्थापना कोणी केली?

- (a) महर्षी विठ्ठल रामजी शिंदे
- (b) महर्षी धोंडो केशव कर्वे
- (c) ईश्वरचंद्र विद्यासागर
- (d) लोकमान्य टिळक

Q98. महाराष्ट्रातील पहिली सैनिक शाळा कुठे सुरु झाली ?

- (a) नाशिक
- (b) सातारा
- (c) पुणे
- (d) औरंगाबाद

Q99. महाराष्ट्रातील खालीलपैकी कोणत्या ठिकाणी सर्वाधिक पाऊस पडतो ?

- (a) चिखलदरा
- (b) तोरणमाळ
- (c) आंबोली
- (d) गडचिरोली

Q100. प्राचीन ब्राह्मी लिपीचा प्रथमच उलगडा करणारा विद्वान कोण होता?

- (a) विल्यम कॅरी
- (b) विल्यम जोन्स
- (c) जेम्स प्रिन्सप
- (d) नॅथॅनियल वॉलिच

Solutions:

S1. Ans.(c)

Sol. रत्नाकर

S2. Ans.(a)

Sol. पाचशे रुपये ही देखील मोठी रक्कम आहे.

S3. Ans.(b)

Sol. द + न + य

S4. Ans.(c)

Sol. सहोदर

S5. Ans.(c)

Sol. दात

S6. Ans.(a)

Sol. नाम

S7. Ans.(b)

Sol. दिव्याखाली अंधार

S8. Ans.(b)

Sol. शृंगार रस

S9. Ans.(b)

Sol. मुगुट

S10. Ans.(c)

Sol. गुप्त गोष्टी इतरांना सांगणे

S11.Ans.(a)

Sol. अंदमान-निकोबारची बेटे भारताच्या पूर्वेला आहे.

S12.Ans.(c)

Sol. अंदमान-निकोबार द्वीप समूह हिमालय पर्वताचा भाग आहे

S13.Ans.(b)

Sol. अंदमान-निकोबारच्या उत्तर-पूर्वेला म्यानमार अंदमान-निकोबारच्या उत्तर-पूर्वेला

S14.Ans.(c)

Sol. अंदमान-निकोबारच्या दक्षिण-पूर्वेला इंडोनेशिया हा देश आहे.

S15.Ans.(d)

Sol. अंदमान-निकोबार निळ्याहिरव्या पाण्याचा प्रचंड सागर असलेली अत्यंत रमणीय अशी पाचूची बेटे आहेत.

S16. Ans.(b)

Sol. च-ट्

S17. Ans.(a)

Sol. मी निबंध लिहीत असेन

S18. Ans.(c)

Sol. उपमेयासारखेच उपमेय, त्याला दुसऱ्या कशाचीच उपमा देता येत नाही, असे वर्णन केल्याने अनन्वय अलंकार होतो.

S19. Ans.(d)

Sol. साधित, साधित, उपसर्गघटित, प्रत्ययघटित

S20. Ans.(d)

Sol. इतरेतर द्वंद्व समास :

या सामासिक शब्दाचा विग्रह करताना आणि, व या समुच्चयबोधक उभयान्वयी अव्ययांचा वापर करावा लागतो. यातील दोन्ही घटक महत्त्वाचे व आवश्यक असतात.

ने-आण - ने आणि आण

S21. Ans.(d)

Sol. पुढे - या अव्ययापासून पुढच्या हे विशेषण बनलेले आहे म्हणून अव्यय साधित विशेषण होईल.

S22. Ans.(d)

Sol. स्वार्थ, अज्ञार्थ, विद्यार्थ आणि संकेतार्थ हे चार प्रकार क्रियापद या शब्द जातीचे आहेत.

S23. Ans.(b)

Sol. रीति भूतकाळ एखादी क्रिया भूतकाळात सतत करण्याची कर्त्याची रीत असेल, तर तो काळ 'रीतिभूतकाळ' असतो.

S24. Ans.(c)

Sol. ज्या क्रियाविशेषण अव्ययावरून क्रियेची निश्चित किंवा अनिश्चित संख्या समजते तेव्हा त्यास संख्यावाचक किंवा परिमाणवाचक क्रियाविशेषण अव्यये असे म्हणतात. ही क्रियाविशेषण अव्यये क्रिया किती वेळा घडली हे दाखवितात.

S25. Ans.(d)

Sol. ज्या बहुव्रीही सामाजिक शब्दातील दोन्ही पदे महत्त्वाची नसून त्यावरून तिसऱ्याच अर्थाचा बोध होतो, तेव्हा त्यास 'बहुव्रीही समास' असे म्हणतात.

हा सामासिक शब्द त्या तिसऱ्या पदाचे विशेषण असतो दशभूजा - दश आहेत भुजा जिला अशी ती (सप्तशृंगी)

S26. Ans.(b)

Sol. व्यक्तीसाठी who हा pronoun वापरावा.

S27.Ans.(b)

Sol. chair विषयी माहिती सांगणारा शब्द विशेषण आहे.

S28.Ans.(a)

Sol. Permission - परवानगी

S29.Ans.(b)

Sol. might हा possibility दर्शवितो

S30. Ans.(d)

Sol. Option (d) Hindenburg Research is the correct answer.

The passage explicitly mentions that the allegations against the Adani Group for stock manipulation and money laundering were made by Hindenburg Research, a U.S.-based investment research firm.

S31. Ans.(b)

Sol. Option (b) Violation of Rule 19A of the Securities Contracts (Regulation) Rules, 1957 is the correct answer.

According to the passage, the Security and Exchange Board of India (SEBI) was specifically asked to investigate whether there was a violation of Rule 19A of the Securities Contracts (Regulation) Rules, 1957 by the Adani Group. This rule states that every company listed in the stock market has to maintain at least 25% public shareholding.

S32. Ans.(b)

Sol. Option (b) Granted more time for investigation is the correct answer.

The passage states that SEBI requested an extension due to the complexity of the transactions they were investigating. The Supreme Court responded by granting SEBI more time for the investigation.

S33. Ans.(c)

S34. Ans.(d)

S35. Ans.(b)

Sol. "life" should be replaced with "living" to make the sentence contextually correct.

S36. Ans.(b)

Sol. "the bourgeoisie" is a common noun indicating a class with which a singular helping verb should be used thus "are" should be replaced with "is" in the second part of the sentence.

S37. Ans.(a)

Sol. "the" should be used before a superlative degree, thus "a" should be replaced with "the".

S38. Ans.(b)

S39. Ans.(a)

Sol. sentence is in present context and it is a general statement thus "begins" should be used

S40. Ans.(b)

Sol. As the comparison is being made thus "more" should be used.

S41. Ans.(c)

Sol. **Penury** means the state of being very poor; extreme poverty and **Wealth** means an abundance of valuable possessions or money.

S42. Ans.(b)

Sol. **Play one's ace** means to make use of a resource that one knows or hopes will ensure a decisive and successful outcome.

S43. Ans.(b)

Sol. **Aid and abet** means to assist someone, usually in a mischievous or illegal activity.

S44. Ans.(d)

S45. Ans.(d)

S46. Ans.(a)

S47. Ans.(d)

S48. Ans.(d)

Sol. **Acute**: (of an unpleasant or unwelcome situation or phenomenon) present or experienced to a severe or intense degree.

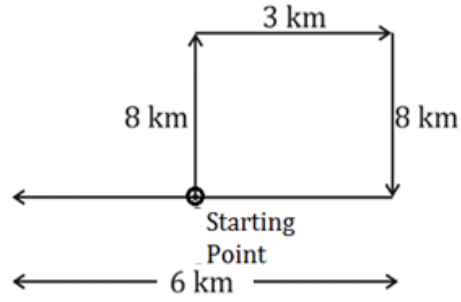
S49. Ans.(a)

Sol. **Industrious**: diligent and hard-working.
Inert: lacking the ability or strength to move.

S50. Ans.(b)

S51. Ans.(b)

Sol.

ती प्रारंभ बिंदूपासून 3 किमी पश्चिमेस आहे.

S52. Ans.(b)

Sol. HUMBLING मध्ये 'E' हे अक्षर येत नाही.

S53. Ans.(b)

Sol.

म्हणून निष्कर्ष ii अनुसरण करतो

S54. Ans.(b)

Sol.

$$\frac{250}{69} \times \frac{23}{50} \times ? = \frac{5}{3}$$

$$\frac{5}{3} \times ? = \frac{5}{3}$$

$$? = 1$$

S55. Ans.(d)

Sol.

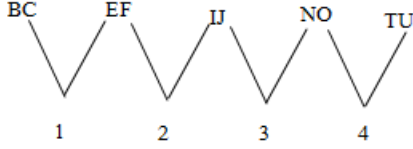
$$\frac{\left(\frac{32}{100} \times 125 + 5\right)}{9} = ? + 10$$

$$\frac{45}{9} = ? + 10$$

$$-5 = ?$$

S56. Ans.(d) TU

Sol.

S57. Ans.(d)

Sol. 39

इथे अक्षरांना वर्णमालेप्रमाणे क्रमांक देऊन त्या क्रमांकाची बेरीज केली आहे.

$$\text{CAT} = C = 3, A = 1, T = 20 (3 + 1 + 20) = 24$$

$$\text{DOG} = D = 4, O = 15, G = 7 (4 + 15 + 7) = 26$$

$$\text{RAT} = R = 18, A = 1, T = 20 (18 + 1 + 20) = 39$$

S58. Ans.(b)

Sol. अंतिम व्यवस्था:

$$(-)A \equiv B(+) - E(-)$$

$$\begin{array}{c} | \\ C(+) \equiv (-)F \end{array}$$

$$D(-)$$

स्पष्टीकरण:

C हा A आणि B चा मुलगा आहे. D ही C ची मुलगी आहे. A आणि B चे लिंग येथे स्पष्ट नाही.

$$A \equiv B$$

$$\begin{array}{c} | \\ C(+) \end{array}$$

$$D(-)$$

E ही B ची बहीण आहे आणि B, D च्या आईचे सासरे आहेत.

$$A \equiv B(+) - E(-)$$

$$\begin{array}{c} | \\ C(+) \equiv (-) \end{array}$$

$$D(-)$$

F कुटुंबातील एक सदस्य आहे. F ही C ची पत्नी असेल आणि A ही C ची आई असेल. अशा प्रकारे, अंतिम व्यवस्था.

$$(-)A \equiv B(+) - E(-)$$

$$\begin{array}{c} | \\ C(+) \equiv (-)F \end{array}$$

$$D(-)$$

D ही A ची नात आहे.

S59. Ans.(e)

Sol. अंतिम व्यवस्था:

$$(-)A \equiv B(+) - E(-)$$

$$\begin{array}{c} | \\ C(+) \equiv (-)F \end{array}$$

$$D(-)$$

स्पष्टीकरण:

C हा A आणि B चा मुलगा आहे. D ही C ची मुलगी आहे. A आणि B चे लिंग येथे स्पष्ट नाही.

$$A \equiv B$$

$$\begin{array}{c} | \\ C(+) \end{array}$$

$$D(-)$$

E ही B ची बहीण आहे आणि B, D च्या आईचे सासरे आहेत.

$$A \equiv B(+) - E(-)$$

$$\begin{array}{c} | \\ C(+) \equiv (-) \end{array}$$

$$D(-)$$

F कुटुंबातील एक सदस्य आहे. F ही C ची पत्नी असेल आणि A ही C ची आई असेल. अशा प्रकारे, अंतिम व्यवस्था.

$$(-)A \equiv B(+) - E(-)$$

$$\begin{array}{c} | \\ C(+) \equiv (-)F \end{array}$$

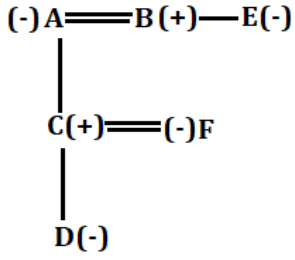
$$D(-)$$

F ही C ची पत्नी आहे.

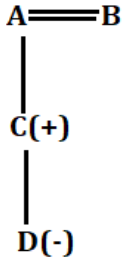
S60. Ans.(a)

Sol. अंतिम व्यवस्था:

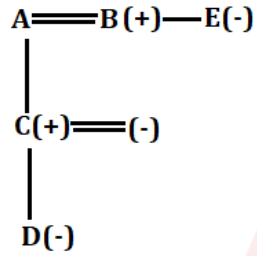

स्पष्टीकरण:

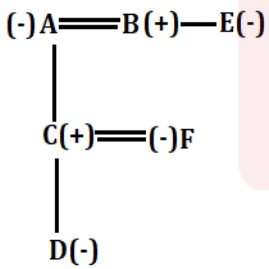
C हा A आणि B चा मुलगा आहे. D ही C ची मुलगी आहे. A आणि B चे लिंग येथे स्पष्ट नाही.

E ही B ची बहीण आहे आणि B, D च्या आईचे सासरे आहेत.

F कुटुंबातील एक सदस्य आहे. F ही C ची पत्नी असेल आणि A ही C ची आई असेल. अशा प्रकारे, अंतिम व्यवस्था.

E, C ची आत्या आहे.

S61. Ans.(b) फाईल

Sol. वास्तवात साहेब खुर्चित बसतील परंतु या उदाहरणात खुर्चीला फाईल म्हटले आहे.

S62. Ans.(a) KZGGVIM

Sol.

- SURPRISE = HFIKIRHV
सर्व अक्षरे एकमेकांचे उलटे अक्षर आहे

A B C D E F G H I J K L M
Z Y X W V U T S R Q P O N
P A T T E R N
↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓
K Z G G V I M

S63. Ans.(c)

Sol.

$$\frac{2}{3} \times \frac{3}{4} \times 100 = 50\%$$

S64. Ans.(d)

Sol.

पहिल्या n नैसर्गिक संख्यांची बेरीज. $= \frac{n}{2} [n + 1]$

पहिल्या 50 नैसर्गिक संख्यांची बेरीज $= \frac{50}{2} [50 + 1]$

$$\text{सरासरी} = \frac{50+1}{2} = 25.5$$

S65. Ans.(a)

Sol.

$$\text{प्रभावी बदल} = x\% + y\% + \frac{xy}{100}\%$$

$$x\% = 20\%$$

$$y\% = -20\%$$

$$\Rightarrow 20 - 20 - \frac{20 \times 20}{100}$$

$$\Rightarrow -4\%$$

निव्वळ पगार 4% ने कमी झाला

S66. Ans.(e)

Sol. अंतिम व्यवस्था:

महिने	व्यक्ती
जानेवारी	G
फेब्रुवारी	C
मार्च	H
एप्रिल	A
मे	D
जून	F
जुलै	E
ऑगस्ट	B
सप्टेंबर	I

स्पष्टीकरण:

A चा जन्म G च्या तीन महिन्यांनी झाला आणि G चा जन्म 31 दिवसांच्या महिन्यात झाला. G आणि D मध्ये तीन लोकांचा जन्म झाला. D हा A च्या आधी किंवा B नंतर जन्माला आला नाही. तर, आपल्याकडे दोन शक्यता आहेत.

महिने	व्यक्ती	व्यक्ती
	शक्यता 1	शक्यता 2
जानेवारी	G	
फेब्रुवारी		
मार्च		G
एप्रिल	A	
मे	D	
जून	B/	A
जुलै	B/	D
ऑगस्ट	B/	B/
सप्टेंबर	B/	B/

F चा जन्म B च्या दोन महिने आधी झाला. C चा जन्म H च्या अगदी आधी झाला. शक्यता 2 येथे रद्द केले आहे कारण अटीनुसार F साठी जागा नाही.

महिने	व्यक्ती	व्यक्ती
	शक्यता 1	शक्यता-2
जानेवारी	G	
फेब्रुवारी	C	
मार्च	H	G
एप्रिल	A	
मे	D	
जून	F/	A
जुलै	F/	D
ऑगस्ट	B/	B/
सप्टेंबर	B/	B/

E च्या आधी जन्मलेल्या लोकांची संख्या H च्या नंतर जन्मलेल्या लोकांच्या संख्येइतकी आहे. येथे आपल्याला E, F आणि B ची निश्चित ठिकाणे मिळतात. आपल्याला माहित आहे, I त्यापैकी एक आहे म्हणून अंतिम व्यवस्था: -

महिने	व्यक्ती
जानेवारी	G
फेब्रुवारी	C
मार्च	H
एप्रिल	A
मे	D
जून	F
जुलै	E
ऑगस्ट	B
सप्टेंबर	I

I चा जन्म सप्टेंबरमध्ये झाला.

S67. Ans.(d)

Sol. अंतिम व्यवस्था:

महिने	व्यक्ती
जानेवारी	G
फेब्रुवारी	C
मार्च	H
एप्रिल	A
मे	D
जून	F
जुलै	E
ऑगस्ट	B
सप्टेंबर	I

स्पष्टीकरण:

A चा जन्म G च्या तीन महिन्यांनी झाला आणि G चा जन्म 31 दिवसांच्या महिन्यात झाला. G आणि D मध्ये तीन लोकांचा जन्म झाला. D हा A च्या आधी किंवा B नंतर जन्माला आला नाही. तर, आपल्याकडे दोन शक्यता आहेत.

महिने	व्यक्ती	व्यक्ती
	शक्यता 1	शक्यता 2
जानेवारी	G	
फेब्रुवारी		
मार्च		G
एप्रिल	A	
मे	D	
जून	B/	A
जुलै	B/	D
ऑगस्ट	B/	B/
सप्टेंबर	B/	B/

F चा जन्म B च्या दोन महिने आधी झाला. C चा जन्म H च्या अगदी आधी झाला. शक्यता 2 येथे रद्द केले आहे कारण अटीनुसार F साठी जागा नाही.

महिने	व्यक्ती	व्यक्ती
	शक्यता 1	शक्यता-2
जानेवारी	G	
फेब्रुवारी	C	
मार्च	H	G
एप्रिल	A	
मे	D	
जून	F/	A
जुलै	F/	D
ऑगस्ट	B/	B/
सप्टेंबर	B/	B/

E च्या आधी जन्मलेल्या लोकांची संख्या H च्या नंतर जन्मलेल्या लोकांच्या संख्येइतकी आहे. येथे आपल्याला E, F आणि B ची निश्चित ठिकाणे मिळतात. आपल्याला माहित आहे, I त्यापैकी एक आहे म्हणून अंतिम व्यवस्था: -

महिने	व्यक्ती
जानेवारी	G
फेब्रुवारी	C
मार्च	H
एप्रिल	A
मे	D
जून	F
जुलै	E
ऑगस्ट	B
सप्टेंबर	I

F चा जन्म H नंतर बरोबर तीन महिन्यांनी झाला.

S68. Ans.(c)

Sol. अंतिम व्यवस्था:

महिने	व्यक्ती
जानेवारी	G
फेब्रुवारी	C
मार्च	H
एप्रिल	A
मे	D
जून	F
जुलै	E
ऑगस्ट	B
सप्टेंबर	I

स्पष्टीकरण:

A चा जन्म G च्या तीन महिन्यांनी झाला आणि G चा जन्म 31 दिवसांच्या महिन्यात झाला. G आणि D मध्ये तीन लोकांचा जन्म झाला. D हा A च्या आधी किंवा B नंतर जन्माला आला नाही. तर, आपल्याकडे दोन शक्यता आहेत.

महिने	व्यक्ती	
	शक्यता 1	शक्यता 2
जानेवारी	G	
फेब्रुवारी		
मार्च		G
एप्रिल	A	
मे	D	
जून	B/	A
जुलै	B/	D
ऑगस्ट	B/	B/
सप्टेंबर	B/	B/

F चा जन्म B च्या दोन महिने आधी झाला. C चा जन्म H च्या अगदी आधी झाला. शक्यता 2 येथे रद्द केले आहे कारण अटीनुसार F साठी जागा नाही.

महिने	व्यक्ती	
	शक्यता 1	शक्यता 2
जानेवारी	G	
फेब्रुवारी	C	
मार्च	H	G
एप्रिल	A	
मे	D	
जून	F/	A
जुलै	F/	D
ऑगस्ट	B/	B/
सप्टेंबर	B/	B/

E च्या आधी जन्मलेल्या लोकांची संख्या H च्या नंतर जन्मलेल्या लोकांच्या संख्येइतकी आहे. येथे आपल्याला E, F आणि B ची निश्चित ठिकाणे मिळतात. आपल्याला माहित आहे, I त्यापैकी एक आहे म्हणून अंतिम व्यवस्था: -

महिने	व्यक्ती
जानेवारी	G
फेब्रुवारी	C
मार्च	H
एप्रिल	A
मे	D
जून	F
जुलै	E
ऑगस्ट	B
सप्टेंबर	I

F चा जन्म D च्या लगेच नंतर झाला.

S69. Ans.(d)

Sol. अंतिम व्यवस्था:

महिने	व्यक्ती
जानेवारी	G
फेब्रुवारी	C
मार्च	H
एप्रिल	A
मे	D
जून	F
जुलै	E
ऑगस्ट	B
सप्टेंबर	I

स्पष्टीकरण:

A चा जन्म G च्या तीन महिन्यांनी झाला आणि G चा जन्म 31 दिवसांच्या महिन्यात झाला. G आणि D मध्ये तीन लोकांचा जन्म झाला. D हा A च्या आधी किंवा B नंतर जन्माला आला नाही. तर, आपल्याकडे दोन शक्यता आहेत.

महिने	व्यक्ती	व्यक्ती
	शक्यता 1	शक्यता 2
जानेवारी	G	
फेब्रुवारी		
मार्च		G
एप्रिल	A	
मे	D	
जून	B/	A
जुलै	B/	D
ऑगस्ट	B/	B/
सप्टेंबर	B/	B/

F चा जन्म B च्या दोन महिने आधी झाला. C चा जन्म H च्या अगदी आधी झाला. शक्यता 2 येथे रद्द केले आहे कारण अटीनुसार F साठी जागा नाही.

महिने	व्यक्ती	व्यक्ती
	शक्यता 1	शक्यता 2
जानेवारी	G	
फेब्रुवारी	C	
मार्च	H	G
एप्रिल	A	
मे	D	
जून	F/	A
जुलै	F/	D
ऑगस्ट	B/	B/
सप्टेंबर	B/	B/

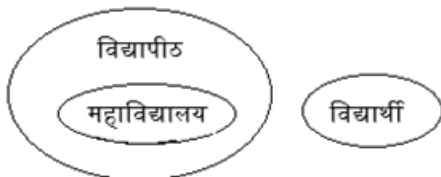
E च्या आधी जन्मलेल्या लोकांची संख्या H च्या नंतर जन्मलेल्या लोकांच्या संख्येइतकी आहे. येथे आपल्याला E, F आणि B ची निश्चित ठिकाणे मिळतात. आपल्याला माहित आहे, I त्यापैकी एक आहे म्हणून अंतिम व्यवस्था: -

महिने	व्यक्ती
जानेवारी	G
फेब्रुवारी	C
मार्च	H
एप्रिल	A
मे	D
जून	F
जुलै	E
ऑगस्ट	B
सप्टेंबर	I

पर्याय (d) मधील संयोजन वगळता, सर्व योग्यरित्या जुळतात.

S70. Ans.(d)

Sol.

S71. Ans.(c)

Sol. गुन्हा शिक्षेस पात्र आहे, त्याचप्रमाणे प्रामाणिकपणा बक्षीस पात्र आहे.

S72. Ans.(a)

Sol. $7 \times 4 = 28$

$2 \times 4 = 8$

S73. Ans.(b)

Sol. $62 - 37 = 25$

$74 - 40 = 24$

$85 - 50 = 25$

$103 - 78 = 25$

S74. Ans.(d)

Sol.

$7 - 1 = 6^2 = 36$

$10 - 5 = 5^2 = 25$

$9 - 6 = 3^2 = 9$

S75. Ans.(c)

Sol. 6 फेब्रुवारी 1902 ते 27 मार्च 1903 = 414 दिवस

$414 \div 7 = 1$ विषम दिवस (उर्वरित)

तर, 27 मार्च 1903 हा गुरुवार + 1 म्हणजे शुक्रवार आहे

S76. Ans.(b)

Sol. बंगलोर

S77. Ans.(a)

Sol. कलम 21

S78. Ans.(c)

Sol. 1978

S79. Ans.(b)

Sol. प्लेग हा जिवाणूमुळे होतो

S80. Ans.(a)

Sol. सलफोन

S81. Ans.(d)

Sol. 10 जून ते 16 जून

S82. Ans.(c)

Sol. B-1

S83. Ans.(b)

Sol. मोतीबिंदू

S84. Ans.(c)

Sol. कर्बोदके

S85. Ans.(b)

Sol. तिसरे राष्ट्रीय आरोग्य धोरण 2017 मध्ये जाहीर करण्यात आले. सार्वत्रिक आरोग्य कव्हेरेज प्राप्त करणे आणि सर्वांना परवडणाऱ्या किमतीत दर्जेदार आरोग्य सेवा प्रदान करणे हे त्याचे उद्दिष्ट आहे.

पहिले राष्ट्रीय आरोग्य धोरण - 1983

दुसरे राष्ट्रीय आरोग्य धोरण - 2002

तिसरे राष्ट्रीय आरोग्य धोरण - 2017

S86. Ans.(b)

Sol. 'O' रक्तगट असलेल्या व्यक्ती एक सार्वत्रिक रक्तदाता असतात कारण त्यांच्या लाल रक्तपेशींच्या पृष्ठभागावर A किंवा B प्रतिजन नसतात. तर, O गट असलेल्या व्यक्तीचे रक्त कोणत्याही रक्तगटाच्या लोकांना दिले जाऊ शकते.

S87. Ans.(a)

Sol. व्हिटॅमिन C लोह शोषण्यास मदत करते तर व्हिटॅमिन D मॅग्नेशियम आणि कॅल्शियम शोषण्यास मदत करते.

S88. Ans.(a)

Sol. एरोसोल म्हणजे हवेतील किंवा इतर वायूमध्ये सूक्ष्म घन कण किंवा द्रव थेंबांचा कोलायड असतो. धुके, धूळ, फॉरेस्ट एक्स्पुडेन्स, ढग, धुके आणि गीझरची वाफ ही नैसर्गिक एरोसोलची उदाहरणे आहेत.

S89. Ans.(b)

Sol. प्रकाशाच्या अपवर्तनामुळे वरून पाहिल्यावर पाण्याची टाकी उथळ दिसते. ही आभासी खोली उघड खोली म्हणून ओळखली जाते.

S90. Ans.(b)

Sol. राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्ष (NCP) हा भारतातील एक मध्यवर्ती राष्ट्रवादी राजकीय पक्ष आहे. राष्ट्रवादी काँग्रेसची स्थापना 25 मे 1999 रोजी शरद पवार, पी. ए. संगमा आणि तारिक अन्वर यांनी केली होती. NCP चे निवडणूक चिन्ह हे 10:10 वाचणारे अॅनालॉग घड्याळ आहे.

S91. Ans.(b)

Sol. 1983 मध्ये, केंद्र सरकारने सर्वोच्च न्यायालयाचे निवृत्त न्यायाधीश आर एस सरकारिया यांच्या अध्यक्षतेखाली केंद्र-राज्य संबंधांवर तीन सदस्यीय आयोग नेमला. आयोगाला सर्व क्षेत्रात केंद्र आणि राज्यांमधील विद्यमान व्यवस्थेच्या कामकाजाचे परीक्षण आणि पुनरावलोकन करण्यास आणि योग्य बदल आणि उपाययोजनांची शिफारस करण्यास सांगण्यात आले.

S92. Ans.(c)

Sol. आणीबाणीच्या काळात जीवनाचा अधिकार आणि वैयक्तिक स्वातंत्र्य निलंबित केले जाऊ शकत नाही.

S93. Ans.(d)

Sol. राज्यसभेचे सदस्य 6 वर्षांच्या कालावधीसाठी निवडले जातात आणि एक तृतीयांश सदस्य दर दोन वर्षांनी निवृत्त होतात.

S94. Ans.(c)

Sol. कलम 32 म्हणजे घटनात्मक उपायांचा अधिकार सर्वोच्च न्यायालयाला भारतीय राज्यघटनेचा अभिरक्षक बनवतो.

S95. Ans.(a)

Sol. सुधारकर हे वृत्तपत्र गोपाळ हरी देशमुख यांनी सुरू केले.

S96. Ans.(c)

Sol. ईश्वरचंद्र विद्यासागर या समाजसुधारकाने विधवा पुनर्विवाहासाठी प्रयत्न केले.

S97. Ans.(a)

Sol. हिंगणे येथे अनाथ बालिकाश्रमाची स्थापना महर्षी विठ्ठल रामजी शिंदे यांनी केली.

S98. Ans.(b)

Sol. महाराष्ट्रातील पहिली सैनिक शाळा सातारा येथे सुरू झाली.

S99. Ans.(c)

Sol. महाराष्ट्रातील आंबोली या ठिकाणी सर्वाधिक पाऊस पडतो.

S100. Ans.(c)

Sol. जेम्स प्रिन्सेपने प्रथमच प्राचीन ब्राह्मी लिपी उलगडली.

